

Datum: 14. 3. 2018
Številka: PO – 13/2018

Vabljeni na

ETNOLOŠKI VEČER

v torek, 17. aprila 2018, ob 18.00,

v Upravni hiši Slovenskega etnografskega muzeja v Ljubljani

Kako naj etnologi mislimo staroverstvo?

Staroverstvo je verovanjski sistem in način življenja, ki ga je v šestdesetih letih 20. stoletja v osrednji Soški dolini dokumentiral konservator, publicist in zbiralec ljudskega gradiva Pavel Medvešček. Svoje zapiske, zgodbe in gradiva je zaradi prisega molčečnosti, ki jo je moral dati svojim sogovornikom, objavil šele leta 2015, svojo zbirko staroverskih predmetov pa je z razstavo *Staroverstvo in staroverci* predstavil v Goriškem muzeju leta 2014. V spremni študiji njegove obsežne monografije *Iz nevidne strani neba* je ddr. Andrej Pleterski ugotavljal, da v teh gradivih ne gre zgolj za opise pojavnih oblik stare vere, ampak za »celosten sistem, ki se je udejanjil in opredmetil v vseh vidikih človekovega bivanja«. Naše siceršnje znanje o predkrščanskih svetih krajih, simbolih, obredih, kronotoposu, naselitvenih strukturah, prostorskih hierarhijah in podobnem se v kontekstu staroverstva kaže v drugačni, doslej nepoznani luči, z novimi pojmi, strukturami, zgodbami in poméni časa in prostora. Ob vsem tem je Pleterski zapisal: »Vsebina knjige se zaradi izjemnosti izmika običajnim opredelitvam. Gre za delo, kakršnega doslej še ni bilo, ne v Sloveniji in ne zunaj nje. Tako delo se ni moglo pojaviti, ker gre za stoletja prepovedane in preganjane vsebine. Knjiga je vsebinsko tako bogata, da bi njen komentar obsegal še nekaj najmanj tako debelih knjig, kot je ta pred bralcem. Napisati jih, je naloga bodočih raziskovalcev, ki jim zbrano gradivo daje za to dovolj spodbude in izhodišč za neštete raziskave.«

Kot odgovor na ta poziv Slovensko etnološko društvo organizira okroglo mizo o staroverstvu. Njen namen je, da se raziskovalci s področja etnologije in mitologije kritično pogovorijo o monografiji *Iz nevidne strani neba* Pavla Medveščka in o učinku, ki ga ima tako v mitoloških krogih kot v popularni kulturi v Posočju. Kako je Medvešček zbiral in beležil informacije? Kako jih je navajal in interpretiral? Kje je meja med znanostjo in fikcijo? Katere elemente pojava podpirajo drugi viri in katere ne? Skratka, kako naj etnologi mislimo staroverstvo?

Gostje okrogle mize bodo dr. Zmago Šmitek, ddr. Andrej Pleterski, kustodinja etnologinja Darja Skrt, dr. Katja Hrobat Virloget in dr. Miha Kozorog.

Pogovor bo moderiral dr. Boštjan Kravanja.

Prijazno vabljeni!

DS za Etnološke večere

Tanja Kovačič, l. r.

Predsednica SED

Alenka Černelič Krošelj, l. r.